

۶۸-۶۹

فصلنامه مطالعات منطقه‌ای

اسرائیل‌شناسی-آمریکاشناسی

سال ۱۹، شماره ۱ و ۲، بهار و تابستان ۱۳۹۷

■ سخن فصل

روسیه و حضور ایران در سوریه

کیهان برزگر

■ مقالات

● تأثیرات سیاست‌های احزاب و جریانات تندرو صهیونیستی بر هویت فلسطینیان

هادی ابراهیمی

● هویت پروژه‌های و تهدیدات امنیتی در اسرائیل

ناصر پورحسن

● بررسی مقایسه‌ای سیاست رژیم اسرائیل در قبال احزاب سیاسی ایالات متحده در دوران اوباما و

ترامپ

هادی ابراهیمی

● ضعف‌ها، موانع و محدودیت‌های رژیم صهیونیستی در عرصه اقتصاد

سیدمحمد مهدی قادری

● مسکو در مدیترانه: روابط روسیه و اسرائیل

نویسنده: جوشوا کراسنا / مترجمین: عارف بیژن - صدیقه نژادقربان

● نقش جریان تجدیدنظرطلب در سیاست خارجی رژیم اسرائیل در قبال موضوع دولت-ملت

فلسطین

میلاذ یاراحمدی

مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه

تأثیرات سیاست‌های احزاب و جریان‌های تندرو صهیونیستی بر هویت فلسطینیان

هادی ابراهیمی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۸/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱/۲۳

چکیده

احزاب راست‌گرای صهیونیستی بازیگرانی فعال هستند که در چند دهه گذشته توانسته‌اند بر تمام سیاست‌های داخلی و خارجی این رژیم تأثیر بگذارند؛ چراکه راست افراطی یک پدیده اجتماعی و فرهنگی تلقی شده و در همراه کردن طیف‌های مختلف عملکردهای موفق دارد که جز لاینفک جناح پیروز قومیت‌گرا می‌باشد و از ایدئولوژی و نمادهای دینی برای توجیه و اقناع و تحریک طرفداران خود به‌خوبی استفاده می‌کند و علی‌رغم وجود تعارضات و رقابت‌های داخلی، تقریباً به یک زبان سخن می‌گویند و تصور دشمنان ایدئولوژیکی یکسانی دارند و در تصویری که از آینده اسرائیل ارائه می‌دهند، اشتراک نظر دارند. این احزاب روی موضوعات ملت‌برگزیده، سرزمین موعود، خشونت‌گرایی در قبال فلسطینی‌ها و حتی غیریهودیان و گسترش شهرک‌سازی‌ها و عدم هرگونه مسامحه در قبال موضوع قدس و کرانه باختری، تأکید داشته و بنای هیکل سلیمان در مکان مسجدالاقصی را از علایم ظهور مسیح یهودی می‌دانند و معتقدند تسریع در اعلان دولت یهودی و اخراج فلسطینی‌ها از این مناطق امری لازم است. عدم تفکیک دین از سیاست و متوسل شدن احزاب راست‌گرا و مذهبی به نمادهای دینی و بی‌توجهی به دیگر جناح‌ها به‌ویژه سکولارها که اکثر رهبران صهیونیست از این جناح محسوب می‌شوند، در کنار بحران هویت، کشمکش‌های زیادی در بین جامعه اسرائیلی به‌وجود آورده است که روزبه‌روز تشدید می‌شود. ایده صلح در برابر زمین و تشکیل دو دولت یهودی و فلسطینی منسوخ شده است و پشت‌پرده مذاکره، حفظ حداکثر امنیت اسرائیل (شعار اعلامی احزاب راست) در استراتژی مشهور حاصل جمع جبری صفر نهفته است و این احزاب تلاش دارند به هر شکلی اراضی اشغالی ۱۹۶۷ (به‌جز غزه) را به اراضی ۱۹۴۸ الحاق کنند. لیکن علایم بسیاری نشان می‌دهد که این رویا محقق نخواهد شد و اسرائیل زیر بار فشار داخلی و خارجی متأثر از این سیاست‌ها با چالش‌های متعدد و مهمی مواجه است که تضعیف روزافزون و پایایی ساختار نظام سیاسی آن را موجب شده است؛ زیرا استمرار مقاومت مردمی در اشکال و ابعاد مختلف به‌ویژه انتفاضه قدس در داخل کرانه باختری نشان می‌دهد که بصیرت و آگاهی مردم نسبت به نقشه‌های صهیونیست‌ها بیش از تصور سران اسرائیل بوده و با اتکا به هویت اسلامی و ملی خود تا بازپسگیری آخرین وجب از سرزمین خود از پای نخواهند نشست.

واژگان کلیدی: صهیونیسم، فلسطین، راست‌گرایی، هویت.

ebrahimih56@yahoo.com

۱. استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه صدا و سیما.

هویت پروژه‌های و تهدیدات امنیتی در اسرائیل

ناصر پورحسن^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۸/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱/۲۳

چکیده

هدف این مقاله تحلیل رابطه بین هویت‌سازی و امنیت در اسرائیل است. اگرچه یهودیت قدمت زیادی دارد؛ اما اسرائیل، جدیدالتاسیس است. سوال اصلی این مقاله اینگونه طرح شده است: «هویت پروژه‌ای چه نسبتی با امنیت در اسرائیل دارد؟» فرضیه مقاله نیز اینگونه صورت‌بندی شده است: «اسرائیل به‌مثابه یک دولت نوپدید، محصول پروژه هویت‌سازی است که از سال ۱۸۹۷ و سپس ۱۹۴۸ آغاز شده است. از آنجا که هویت پروژه‌ای موجب ایجاد هویت مقاومت می‌شود، به این دلیل هرچه بر بازسازی هویتی پروژه‌ای تاکید شود، هویت مقاومت هم تولید می‌شود و به این صورت همواره امنیت اسرائیل تهدید می‌شود.» یافته‌های مقاله نشان می‌دهد اسرائیل پس از هفت دهه، هنوز نتوانسته است هویت ملی مستقلی تولید کند و امنیت آن در مقابل هویت مقاومت از درون یهودیت (به‌ویژه یهودیان ناتوری کارتا) و بخشی از شهروندان اسرائیلی (اعراب اسرائیلی)، شکاف‌های متراکم اجتماعی و گروه‌های مبارزه در نوار غزه و کرانه باختری و نیروهای مقاومت در منطقه خاورمیانه در سطوح مختلف تهدید می‌شود.

واژگان کلیدی: اسرائیل، هویت پروژه‌ای، هویت مقاومت، فلسطین، مقاومت اسلامی.

n.pourhasan1303@gmail.com

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه آیت‌الله‌العظمی بروجردی.

بررسی مقایسه‌ای سیاست رژیم اسرائیل در قبال احزاب سیاسی ایالات متحده در دوران اوباما و ترامپ

هادی ابراهیمی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۸/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱/۲۳

چکیده

اسرائیل برای پیشبرد سیاست‌های خاورمیانه‌ای خود نیاز مبرمی به کمک‌های سیاسی، اقتصادی، نظامی و اطلاعاتی ایالات متحده داشته و خواهد داشت. اسرائیل همواره تلاش کرده است تا به‌گونه‌ای رفتار کند که ایالات متحده، فارغ از این که حزب جمهوری خواه یا حزب دموکرات کنترل کاخ سفید یا کنگره را در دست داشته باشد، از اصل دفاع همه‌جانبه از اسرائیل عدول نکند. در همین راستا اسرائیل علاقه‌مند است تا حفظ امنیت اسرائیل همچنان یکی از اصول دکترین روسای جمهوری آمریکا باقی بماند. بر همین اساس این سوال مطرح می‌شود که اسرائیل از چه شیوه‌هایی برای تاثیرگذاری بر سیاست‌های دو حزب جمهوری خواه و دموکرات بهره می‌گیرد تا آنها را همچنان در مسیر پشتیبانی همه‌جانبه از اسرائیل حفظ کند؟ یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که اسرائیل با بکارگیری یک دیپلماسی همه‌جانبه سعی می‌کند تا بر تمام ساختار سیاسی (نهادهای حکومتی نظیر کاخ سفید، کنگره و کنوانسیون احزاب)، اجتماعی (رسانه‌های جریان اصلی)، اقتصادی (بنگاه‌های اقتصادی) و حتی آکادمیک (دانشگاه‌ها و اتاق‌های فکر) ایالات متحده تاثیر بگذارد تا این کشور را همچنان متعهد به حمایت از اسرائیل نگه دارد. این دیپلماسی همه‌جانبه هم به‌صورت مستقیم و هم به‌صورت غیرمستقیم پیگیری می‌شود به طوری که با حضور نخست‌وزیر و دیگر مقامات صهیونیست در آمریکا (مستقیم) و یا حضور سیاستمداران، بازرگانان، روزنامه‌نگاران و اندیشمندان صهیونیست آمریکایی (غیرمستقیم) در محافل گوناگون (چه نزدیک به حزب جمهوری خواه و چه حزب دموکرات) ایالات متحده این دیپلماسی به‌طور فراگیر دنبال می‌شود.

واژگان کلیدی: سیاست خارجی، احزاب سیاسی، دیپلماسی حزبی، جمهوری خواهان، حزب دموکرات.

ضعف‌ها، موانع و محدودیت‌های رژیم صهیونیستی در عرصه اقتصاد

سید محمد مهدی قادری^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۸/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱/۲۳

چکیده

موضوع اقتصاد کلان در کشورهای منطقه خاورمیانه کار دشواری است. صعوبت این امر غالباً بدان دلیل است که کشورهای این منطقه به علت تنوع نظام‌های سیاسی و البته اتکای به ابزار نفت در بحث اقتصاد هر یک شیوه عملکردی خاص خود را دارند؛ اما آنچه که ما از آن به عنوان سیستم اقتصادی به سبک مدار اروپایی یاد می‌کنیم، در خاورمیانه تنها یک نمونه دارد و آن هم رژیم صهیونیستی است. با این حال چرخه اقتصاد در این سرزمین هنوز کامل نیست و خلل و فرج‌هایی دارد که کمتر بدان پرداخته شده است. پژوهش حاضر ضمن بررسی اجمالی وضعیت اقتصادی رژیم صهیونیستی در گذر زمان، نقاط ضعف، موانع و محدودیت‌های رژیم صهیونیستی در عرصه اقتصاد را مورد بررسی قرار می‌دهد و از آن رهگذر سعی در شناسایی ویژگی‌های مهم ضربه‌پذیری اسرائیل در حوزه اقتصاد را خواهد داشت.

واژگان کلیدی: رژیم صهیونیستی، خاورمیانه، اقتصاد، نابرابری، تجارت خارجی.

مسکو در مدیترانه: روابط روسیه و اسرائیل^۱

نویسنده: جاشوا کراسا^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۸/۱۰

مترجمین: عارف بیژن^۳ صدیقه نژادقربان^۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱/۲۳

چکیده

۱۰۱

روابط بین روسیه و اسرائیل، با توسعه دیدگاه‌های استراتژیک و سیاست‌های راهبردی دو دولت پس از جنگ سرد تکامل یافت. پیشرفت مداومی که از احیای روابط دیپلماتیک در سال ۱۹۹۱ - و به‌ویژه از سال ۲۰۰۰ که ولادیمیر پوتین قدرت را به‌دست گرفت - صورت گرفت نمایانگر بهبود قابل توجهی در فضای امنیت ملی اسرائیل و یک دستاورد مهم برای سیاست جهانی و منطقه‌ای روسیه محسوب می‌شود. بهترین روابط دوجانبه میان آنها از سال ۱۹۹۱ تاکنون شکل گرفته است. از زمان مداخله روسیه در سوریه در سال ۲۰۱۵، هر طرف، دیگری را به‌عنوان یک بازیگر اصلی در منطقه می‌بیند که ظرفیت آن بر منافع امنیت ملی‌اش تاثیر می‌گذارد. منافع دو ایالت به ندرت با هم یکسان هستند؛ اما اغلب همگام هستند. حتی در مواردی که با هم مخالف هستند، هر دو طرف اهمیت یکدیگر را تشخیص داده و تلاش‌های قابل توجهی را برای حل اختلافات انجام می‌دهند. رژیم اسرائیل به‌عنوان یک قدرت منطقه‌ای قوی قابلیت اختلال در معماری استراتژیک برنامه‌ریزی شده مسکو در خاور میانه را دارد. از سوی دیگر، روسیه از نزدیک با رقبای اصلی اسرائیل در منطقه، یعنی ایران و سوریه متحد است و امروزه عملاً مرزی با رژیم صهیونیستی در بلندی‌های جولان دارد. حضور نیروهای روسی یک پیچیدگی و یک ترمز برای فعالیت اسرائیل فراهم می‌کند. اورشلیم امیدوار است که مسکو بتواند مشتریان منطقه‌ای خود را هنگامی که فعالیت‌های آنها منافع آن را تهدید می‌کند، مهار کند.

واژگان کلیدی: روسیه، اسرائیل، سوریه.

۱. این مقاله در ژوئن ۲۰۱۸ توسط موسسه تحقیقات سیاست خارجی منتشر شده است.

۲. جوشوا کراسا (Joshua Krasna)، همکار در برنامه موسسه تحقیقات سیاست خارجی در خاورمیانه، یک تحلیل‌گر متخصص در تحولات و پیش‌بینی‌های سیاسی و منطقه‌ای خاورمیانه و همچنین در موضوعات استراتژیک بین‌المللی است. دکتر کراسا دارای مدرک دکتری از دانشگاه بار ایلان و فارغ‌التحصیل دانشگاه کلمبیا و دانشکده مطالعات بین‌المللی جانز هاپکینز است.

۳. دانشجوی دکتری مطالعات منطقه‌ای دانشگاه ملی سن پترزبورگ، روسیه.

۴. فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد مطالعات مصر دانشکده مطالعات جهان، دانشگاه تهران، ایران.

Email: Aref.Bijan@gmail.com

نقش جریان تجدیدنظر طلب در سیاست خارجی رژیم اسرائیل در قبال موضوع دولت - ملت فلسطین

میلاذ یار احمدی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۸/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱/۲۳

چکیده

۱۳۵

ساختار سیاسی اسراییل دارای سه جریان تاثیرگذار و تعیین کننده می باشد جریان صهیونیسم تجدیدنظر طلب، جریان صهیونیسم کارگری و جریان صهیونیسم مذهبی که بر سر مسئله فلسطین نیز با یکدیگر دارای اختلافات اساسی و بنیادین هستند. مناقشه تاریخی فی مابین اسراییل و فلسطین بعد از مطرح شدن راهکار دو دولت - دو ملت (Two State Solution) در طول سه دهه گذشته وارد مرحله ای جدید شده است. ما در این پژوهش قصد داریم با استفاده از روشی توصیفی - تحلیلی سیر مواضع اتخاذ شده از سوی جریان تجدیدنظر طلب را در مورد راه حل دو دولت - دو ملت بررسی کرده و نقش آن بر سیاست خارجی این رژیم در قبال مسئله فلسطین را واکاوی و تبیین کنیم. پرسش اصلی که نویسنده بر آن است در این بررسی به پاسخ آن بپردازد، این است که جریان تجدیدنظر طلب چه نقشی را در سیاست خارجی اسراییل نسبت به موضوع فلسطین و به طور مشخص راهکار دو دولت - دو ملت ایفا می کند. فرضیه ای که این پژوهش بر اساس آن استوار می باشد این است که این جریان علی رغم تلاش های سطحی و ظاهری که بیشتر نشان دهنده و شبیه به یک نمایش رسانه ای و تبلیغاتی می باشد تا عزمی جدی برای حل و فصل کامل مناقشه، مخالف تاسیس دولت - ملتی واحد و مستقل بنام فلسطین در سرزمین های اشغالی است. به دیگر سخن نویسنده در این کاوش علمی بر آن است تا با بررسی ایدئولوژی جریان مذکور و سپس نقش آن در سیاست خارجی اسراییل به سوال اصلی تحقیق پاسخ دهد.

واژگان کلیدی: جریان تجدیدنظر طلب، ژابوتینسکی، سیاست خارجی اسراییل، فلسطین، سازه انگاری.

Milad217217@yahoo.com

۱. دانش آموخته کارشناسی ارشد مطالعات منطقه ای دانشگاه تهران.

STUDIES ON ISRAEL-US

Vol. 19, No. 1 & 2, Spring & Summer 2018

■ Commentary

● Russia and Iran's Presence in Syria

Kayhan Barzegar

■ Articles

● Zionists Extremists and Political Parties Impacts on Palestinians Identity

Hadi Ebrahimi

● Project Identity and Security Threats in Israeli

Naser Por Hasan

● Comparative Analysis of Israeli Regime Towards America Political Parties During Obama and Trump Presidency

Hadi Ebrahimi

● Economic Obstacles and Limitations of Zionist Regime

Seyed Mohammad Mehdi Ghaderi

● Moscow in the Mediterranean: Russian-Israeli Relations

Written by: Joshua Krasna

Translated by: Aref Bijhan \ Sedighe Nejhad Ghorban

● The Role of the Israeli Revisionists Towards Palestine Nation-State

Milad Yar Ahmadi